

<https://helda.helsinki.fi>

In memoriam : Aapo Lehtonen 18.12.1936-17.8.2022

Viikari, Jorma

2022

Viikari , J , Räihä , I , Seppälä , M & Lehtonen , L 2022 , ' In memoriam : Aapo Lehtonen 18.12.1936-17.8.2022 ' , Suomen lääkärilehti , Vuosikerta. 77 , Nro 42 , Sivut 1787-1787 . < <https://www.laakarilehti.fi/pdf/2022/SLL42-2022-1787.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/350554>

---

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Walter Nienstedt

26.6.1934–10.8.2022

Jaakko Hartiala
Ilpo Huhtaniemi
Jorma Toppari

Kollegoita TY fysiologian
laitokselta.

DOSENTTI Walter Nienstedt kuoli Turussa 10. elokuuta nopeasti edenneeseen sairauteen 88-vuotiaana. Hän oli syntynyt Turussa 26. kesäkuuta 1934.

Hänen isänsä oli Saksasta Turkuun muuttanut director musices Rudolf Nienstedt. Walter oli vuoden sotalapsena Ruotsissa. Suomen lisäksi toinen kotikieli oli saksa. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Turun Klassillisesta lyseosta 1951.

Walter lauloi Turun yliopiston ylioppilaskunnan kuorossa ja soitti viulua Collegium Musicium Turku orkesterissa ja Akademiska Orkestern Vid Åbo Akademiassa.

Hän valmistui lääketieteen lisensiaatiksi 1960, väitteli 1967 ja nimitettiin Turun yliopiston fysiologian dosentiksi 1972. Oltuaan Jurvan kunnanlääkärinä 1960–62, Walter oli 1962 Turun yliopiston fysiologian assistentti vuoteen 1971 ja apulaisopettaja vuoteen 1987 ja vs. professorina 1975–77 ja hoiti professuureja myös Tampereen ja Oulun yliopistoissa. Hänen tutkimustyönsä liittyi professori Kaarlo Hartialan projektiin, jossa hän tutki steroidimetaboliaa.

Hän oli Turun yliopiston lääketieteen opetuksen kehittämisprojektin johtajana 1973–74.

Varmistaakseen uudistusten palvelevan lääkärintyön vaatimuksia, Walter meni kesäksi Vaa-jakoskelle terveyskeskuslääkäriksi. Hän suhtautui realistisesti paisuvan tietomäärän sisällyttämiseen perusopetukseen sanoen: ”Lääkärionnot ovat kuin lintu, joka tarvitsee riittävät siivet pystyäkseen lentämään, mutta ylimääräinen höyhenpeite pudottaa sen maahan”.

WALTERIN PÄÄTEOS oli ”Ihmisen fysiologia ja anatomia”-oppikirja vuodelta 1971, josta ilmestyi 20. painos 2016. Se on käännetty myös ruotsiksi ja viroksi. Hän oli myös mm. Duodecimin ”Lääketieteen termit” -kirjan päätoimittajana 1991–2007. Walter siirtyikin vapaaksi tietokirjailijaksi 1987 työskennellen talvisin Kaukoidän lämmössä. Hän sai Suomen tietokirjailijat r.y:n Oppikirjailijapalkinnon 2010.

Walterin henkinen vireys säilyi loppuun asti: hänelle tuli useita tiedelehtiä ja hän seurasi laaja-alaisesti myös humanistisia aloja.

Kollegoiden suuresti arvostamaa monilahjakasta ja huumorintajuista Walteria jäivät kaipaamaan vaimo Ani, kolme lasta sekä kolme lastenlasta.

Aapo Lehtonen

18.12.1936–17.8.2022

Jorma Viikari,
Ismo Rähä,
Maaria Seppälä,
Lasse Lehtonen

Kirjoittajat ovat Aapo Lehtosen pitkäaikaisia työtovereita ja ystäviä sekä Aapon poika.

PROFESSORI Aapo Lehtonen kuoli pitkään sairastamansa Parkinsonin taudin komplikaatioihin 85-vuotiaana. Hän oli syntynyt Liedossa.

Lääkäriksi Lehtonen valmistui 1962 ja väitteli tohtoriksi professori Eino Kulosen tutkimusryhmästä 1968. Hän erikoistui sisätautien erikoislääkäriksi 1969.

Turun kaupunginsairaala tuli tutuksi osastonlääkärinä 1971–73. Hän palasi Tyksiin sisätautien poliklinikan lääkäriksi 1973–84 ja teki työnsä ohessa runsaasti tutkimusta, erityisesti verenpainetaudin lääkehoidosta sekä liikunnan ja rasva-aineenvaihdunnan yhteyksistä.

Lehtonen valittiin Turun sisätautisairaalan ylilääkäriksi 1984, ja sitä tehtävää hän hoiti eläkkeelle siirtymiseensä asti 1999. Ylilääkärinä hän oli vakaa ja rauhallinen, ja hänen ennustettava tapansa johtaa herätti henkilökunnassa luottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Hänen aikanaan vanhustenhoidossa panostettiin erityisesti kotihoidon kehittämiseen.

TURUN YLIOPISTON geriatrian professoriksi Lehtonen valittiin 1997. Hän käynnisti useita merkittäviä pitkäaikaistutkimuksia, joista tärkein on vuonna 1991 alkanut tuhannen 70-vuotiaan turkulaisen terveydentilan seurantatutkimus (Turun Vanhustutkimus), joka kesti yli 20

vuotta. Eläkkeelle jäätyään Aapo jatkoi tutkimustyötä – aamuvirkkuna hän oli usein työskennellyt jo pari tuntia muiden vasta virittäytyessä kohtaamaan päivän haasteet.

Yksityisvastaanotolla hän jatkoi pitkäaikaisen potilaidensa seuraamista 75 vuoden ikään asti.

Hänen asiantuntemustaan käytettiin mm. Suomen Sisätautilääkäriyhdistyksen, Suomen Geriatriyhdistyksen ja Societas Gerontologica Fennican hallituksessa sekä Lääketehtas Leiraksen lääketieteellisessä neuvottelukunnassa.

AAPO HARRASTI runsaasti liikuntaa ja juoksi useita maratoneja: ennätys oli kunnioitettava, 2 tuntia 37 minuuttia. Hän toimi TPS:n jalkapallojoukkueen lääkärinä 1960-luvulta alkaen yli 30 vuoden ajan. Hän sai Suomen Liikuntakulttuurin ja Urheilun Ansiomitalin 1997.

Kaupunginsairaalan lääkärien muistissa on hyvin jokakesäinen juhla Aapolle rakkaassa Kustavin kesäpaikassa leppoisan yhdessäolon ja yltäkylläisen tarjoilun parissa.

Liisa-vaimon kanssa Aapo oli naimisissa 64 vuotta, vuodesta 1958. Lapsia on kaksi, lastenlapsia 4 ja lastenlastenlapsiakin 2. Kiinnostus lääkärintyöhön on siirtynyt pojalle, pojanpojalle ja tyttärenpojalle.